

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย ซึ่งจะกล่าวถึงขั้นตอนวิธีดำเนินการ
การวิจัยตามลำดับดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
2. นำความคิดที่ได้จากการศึกษามากำหนดหัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
3. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
4. สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัยโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
5. ปรับปรุงเครื่องมือแล้วนำไปหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
6. นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล
7. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ
8. นำผลที่ได้มาเขียนรายงานการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 5,805 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย จำนวน 482 คน

2) ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย ที่ปฏิบัติงานจริง ในปีการศึกษา 2536 จำนวน 5,323 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 577 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) แบ่งกลุ่มประชากรที่จะศึกษาออกเป็นกลุ่มตามขนาดของโรงเรียน ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2536 ซึ่งแบ่งเป็น 5 แบบ

แบบที่ 1 (ขนาดเล็กมาก) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา มี 134 โรงเรียน

แบบที่ 2 (ขนาดเล็ก) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน มี 246 โรงเรียน

แบบที่ 3 (ขนาดกลาง) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 - 600 คน มี 85 โรงเรียน

แบบที่ 4 (ขนาดใหญ่) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 - 900 คน มี 10 โรงเรียน

แบบที่ 5 (ขนาดใหญ่มาก) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 901-1200 คน มี 7 โรงเรียน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวมโรงเรียน แบบที่ 4 และแบบที่ 5 เข้าด้วยกันเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากโรงเรียนแบบที่ 4 และแบบที่ 5 มีจำนวนน้อยโดยแบ่งกลุ่มประชากรได้ 4 กลุ่มดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ 17 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง 85 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก 246 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็กมาก 134 โรงเรียน

2) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเกณฑ์สัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) มีใช้ระดับความเชื่อมั่น .05 จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 210 คน ครูผู้สอน จำนวน 367 คน และสํารองผู้บริหาร (จำนวน 8 คน) ครูผู้สอน จำนวน 11 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	17	8	583	39
ขนาดกลาง	85	37	1,578	106
ขนาดเล็ก	246	107	2,444	164
ขนาดเล็กมาก	134	58	718	58
รวม	482	210	5,323	367

หมายเหตุ เหตุผลที่สำรองจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามเพิ่มและเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดและสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ

ที่	สพอ./ก.	ขนาด				รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	เล็กมาก	
1.	เมืองหนองคาย	1	4	18	9	32
2.	ท่าบ่อ	1	3	8	3	15
3.	ศรีเชียงใหม่	-	1	7	5	13
4.	บึงกาฬ	1	3	11	8	23
5.	เซกา	-	5	8	6	19
6.	โซ่พิสัย	1	5	7	4	17
7.	โพนพิสัย	2	7	23	13	45
8.	สังคม	-	-	5	4	9
9.	พรเจริญ	-	2	6	1	9
10.	ปากคาด	1	1	6	1	9
11.	บึงโขงหลง	1	2	4	-	7
12.	ศรีวิไล	-	4	1	2	7
13.	บึงค้อ	-	-	3	2	5
รวม		8	37	107	58	210

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

แบบสอบถาม มี 2 ชุด ชุดแรกใช้ถามผู้บริหารโรงเรียน และชุดที่สอง ถามครูผู้สอน

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การเรียนการสอน สื่อการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยกำหนดระดับของปัญหาแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ และมีข้อความแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน

3.4 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาราย เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษาพิจารณาตามความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ด้านความหมายเหมาะสมกับเวลาในการตอบแบบสอบถาม และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ควรเสนอแนะ

5. นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขเสร็จแล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่ได้รับการสัมฤทธิ์อย่างในจังหวัดหนองคาย จำนวน 20 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 20 คน และครูผู้สอน จำนวน 60 คน รวม 80 คน เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) ได้นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตร r-Coefficient ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .92

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) การทดสอบความแตกต่างด้วย F-test

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จาก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด
2. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับศึกษานิเทศก์อำเภอเพื่อแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 210 โรงเรียน และเมื่อผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกรอกแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยได้ประสานงานเพื่อขอรับข้อมูลที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอด้วยตนเอง

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารและครูผู้สอนวิเคราะห์ในรูปของการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยการทดสอบความแตกต่างด้วย F-test ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อคำถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยการรวบรวมรายละเอียดที่ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอมา แล้วแจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปแบบของตาราง

3.8 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลความหมายของข้อมูล นิยามจากระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามหลักเกณฑ์จุดกลางของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติ/ปัญหา/มีความต้องการ มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ/ปัญหา/มีความต้องการ มาก
- 2.51-3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ/ปัญหา/มีความต้องการ ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ/ปัญหา/มีความต้องการ น้อย
- 1.00-1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ/ปัญหา/มีความต้องการ น้อยที่สุด